

Kies bij multifunctionele daken voor de juiste afdichting

Binnen het vakgebied daken is het hebben van een goede band met de architectuur belangrijk. Ontwikkelingen en zienswijzen moet je van meerdere kanten belichten. Vanuit die achtergrond neem ik wel eens deel in redactieraden van vakbladen, waarbij het tegenwoordig niet meer uitmaakt wat de initiële focus van het vakblad is. Iedereen heeft wel een special "Daken en Gevels". En dat is goed! We zien dat de aandacht voor het platte dak toeneemt, ook bij de architecten en voorschrijvende instanties.

*Benno Nijenhuis, sr. marketing manager
Carlisle Construction Materials*

Toch ligt er nog te vaak een kennishaat. Niet zo zeer op het vlak van de dakbedekkingsconstructies, die kennis haalt de architect nog wel uit de markt. Het hiaat zit meer in de ontelbare (on)mogelijkheden van dat platte dak. Statistisch gezien is het aantal beschikbare platte daken in een gemeente snel te bepalen, maar dat wil dan nog niet zeggen dat al die daken geschikt zijn voor multifunctionele inzet.

HET BEGINT BIJ HET ONTWERP

We zitten nu in een situatie van enorme woningschaarste en zullen naar alle waarschijnlijkheid de oplossingen voor een belangrijk deel in stedelijk gebied gaan zoeken. Dat betekent dat er niet alleen woningen worden gebouwd, maar ook een hoeveelheid utiliteitsgebouwen om bewoners van alle services en werkgelegenheid te voorzien. Hier ligt een kans! Maar ontwerp dan wel op zo'n manier dat het dak van een gebouw in de toekomst ook multifunctioneel inzetbaar kan zijn. Want we zullen begroeide daken (groen), retentievoorzieningen (blauw) en energiedaken (geel) in deze gebieden moeten integreren. Het multifunctioneel inzetten van daken begint dus bij het ontwerp.

Vanuit het oogpunt van stedelijke en landschapsinrichting kunnen we dus niet zomaar stellen dat al het platte dak geschikt is. De wijze van bouwen van productie- en logistieke hallen heeft de laatste decennia ook een ontwikkeling doorgemaakt. Vaak niet ten goede voor de multifunctionele inzetbaarheid. Nu kun je je afvragen of een begroeid dak op een logistieke hal, ergens op een industrieterrein, zin heeft. Dit geldt niet voor het aanbrengen van zonnepanelen op dit soort bestaande daken; maar ook dat is tegenwoordig al geen zekerheid meer. Helemaal sinds een aantal verzekeringsmaatschappijen een duidelijk standpunt heeft ingenomen over de wenselijke opbouw van een dak dat geschikt is voor zonnepanelen. In plaats van dat we samenkomen om dit soort uitdagingen voor de bestaande bouw aan te gaan, lijkt het wel dat het hiaat tussen een goed idee en de werkelijke uitvoering verder van elkaar komt te liggen.

Dan is er nog de discussie rondom het *Urban-Heat-Island-Effect*. We moeten van zwarte daken af omdat deze de warmte in de stad vasthouden. Alsof we met ons kleine landje grenzen aan de Algarve. In dat geval moeten we soms gewoon de data laten spreken om de emoties buiten te sluiten. In de Verenigde Staten wordt hier namelijk al een paar decennia onderzoek naar gedaan. Daar is traditioneel een scheiding tussen lichtere daken in de zuidelijke staten en donkere in

Van twee locaties van het Nederlandse bloembollenbedrijf Royal De Ree Holland in Lisserbroek is het dak gerenoveerd. In nog geen vier maanden tijd is in totaal 33.000 m² dakoppervlak geïsoleerd, bedekt met Firestone's RubberGard EPDM dakbedekking en voorzien van 11.000 m² zonnepanelen. (Foto: ©Royal De Ree Holland bv)

de noordelijke. De gedachte van de lichtere dakbedekking is met name gestoeld op de reductie van Airco-energie, door de reflectie van warmte van het platte dak. Deze trend is langzaam verschoven in noordelijke richting, alleen daar bleek na calculaties dat het juist een averechts effect heeft. Uit onderzoek is gebleken dat het belang ligt in: **A** of je koelt bij (te warm), **B** of je verwarmt bij (te koud). In dat laatste geval geniet een donkere dakbedekking de voorkeur. Volgens mij hebben wij in Noordwest-Europa nog steeds vaker de verwarming aan dan een airco. Focus op multifunctionele inzet van daken is dus hier verstandiger.

PROACTIEF BENADEREN

Even terug naar de ontwerpafel. Er liggen uitdagingen voor ons en we zullen deze pro-actief moeten benaderen. Verstedelijking betekent het opofferen van groen en retentievoorziening om

Slimdak-project op het Schieblock in Rotterdam: afgedicht met EPDM. Op één van de daken wordt het Smart Flow Control® systeem toegepast.

SPECIAL MULTIFUNCTIONELE DAKEN, PARKEERDAKEN

deze vervolgens in de bebouwing te integreren. Meer verharding betekent meer piekbelastingen op het riool. Retentie zal geïntegreerd moeten worden. Meer utiliteitvoorzieningen betekent meer stroomverbruik. Zonne-energie is daarvoor een geschikte oplossing. Maar in alles moet er wel een keuze gemaakt worden voor de meest geschikte waterafdichting.

In mei 2020 is Het Nationale Dakenplan geïntroduceerd om juist deze keuze te faciliteren. Een samenwerkingsverband tussen marktpartijen en (semi)overheid om de multifunctionele inzet van daken te bevorderen en te promoten (zie kader).

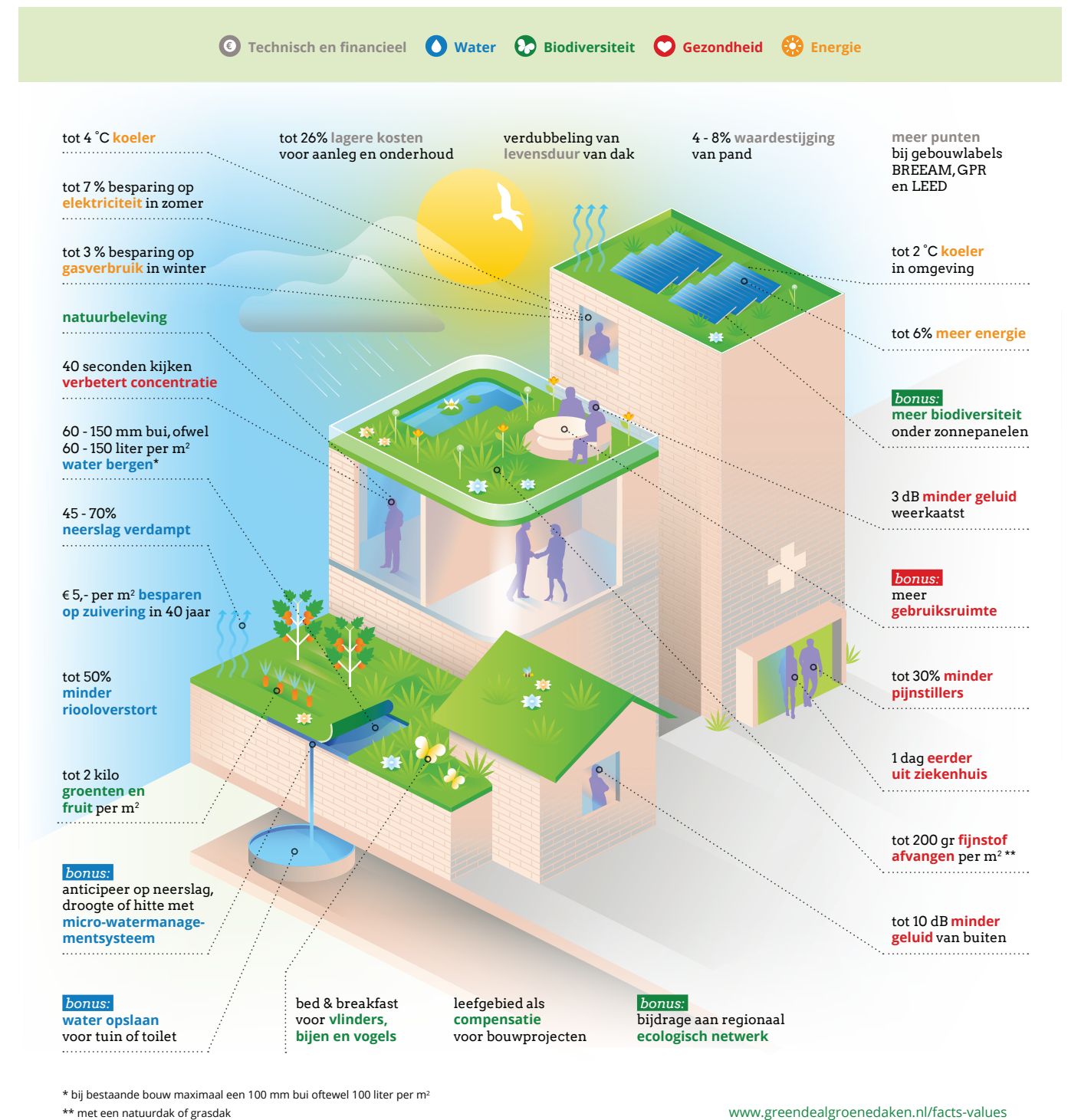
Idealiter een afdichting die qua levensduur een zonnepaneel overstijgt, een dakbedekking die van nature wortel doorgroei bestendig is en ook nog eens regenwater kan vasthouden zonder dat deze daardoor aangetast wordt. EPDM is dan al snel de beste keuze. Het grote voordeel van EPDM is dat

deze juist speciaal ontwikkeld is om als breed inzetbare afdichtingslaag te fungeren. Water- en luchtdichting in de meest extreme omstandigheden. In deze tijden van duurzame keuzes, excelleert EPDM als multifunctionele afdichting. Recentelijk schreef een journalist: "Duurzame drempels overwinnen met EPDM". Dat raakt precies de kern van de discussie. Koppel nu het meest geschikte bouwmaterial voor het dak aan de wenselijke toepassingen en doe daar geen concessies aan. Wat we nu construeren zal in de toekomst een bredere inzetbare functie krijgen, ga dus nu voor zekerheid en duurzaamheid! ■

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl

EPDM waterdak Walterbos-complex, Apeldoorn.

NATIONAAL DAKENPLAN

GROENE DAKEN, OFTEWEL BEGROEIDE DAKEN, BIJEN MENS, NATUUR EN KLIMAAT ENORM VEEL VOORDELEN: ZE HOUDEN WATER VAST, ZUIVEREN DE LUCHT, BESPAREN ENERGIE, VERKOELEN, REDUCEREN GELUIDSOVERLAST, ZORGEN VOOR BIODIVERSITEIT EN BRENGEN BLOEIENDE KRUIDEN, GRASSEN, ANDERE PLANTEN EN DIEREN TERUG IN ONZE VERSTEDELIJKE OMGEVING. OM BREDERE TOEPASSING VAN DAKBEGROEIING TE STIMULEREN STARTTE IN 2014 DE GREEN DEAL GROENE DAKEN: EEN SAMENWERKING VAN GEMEENTES, WATERSCHAPPEN, VERZEKERAARS, MARKTPARTIJEN (ONDER MEER VERENIGDE EPDM SYSTEEM PRODUCTENTEN), KENNISINSTELLINGEN EN DE RIJKSOVERHEID. IN EEN ZEVEN TAL SPOREN ONTWIKKELDEN DE DEELNEMERS KANSRIJKE VERDIENMODELLEN EN DAARMEE GEZAMENLIJKE INSTRUMENTEN VOOR OPSCHALING. OP 14 MEI 2020 IS HET NATIONAAL DAKEN PLAN VAN START GEGAAN, VOORTKOMEND UIT DEZE GREEN DEAL GROENE DAKEN. MET DIT PLAN VAN AANPAK NODIGEN DE PARTNERS VAN HET NATIONAAL DAKEN PLAN ANDEREN UIT OM AAN TE HAKEN EN ZO DE AGENDA SAMEN VERDER UIT TE BOUWEN EN TE REALISEREN. HET PLAN IS RICHTINGGEVEND VAN OPZET, EN BIJDT RUIMTE OM OP BASIS VAN MONITORING EN ACTUALITEIT BIJGESTELD TE WORDEN. DOEL IS DE LANDELIJKE STIMULERING VAN MULTIFUNCTIONELE DAKEN DOOR HET STIMULEREN VAN EEN BREDERE MINDSET, VERANKERING IN BELEID, STIMULERENDE FINANCIERINGSMODELLEN EN BEKWAME VAKMENSEN EN INNOVATIE. (ILLUSTRATIE: NATIONAAL DAKENPLAN)